

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogrske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-**
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 251.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 3. novembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Absolutizem na Hrvat-skem.

H knjižici „Absolutismus in Kroatien“. Spisal
Scotus Viator. Založil C. W. Stern na Dunaju
1909. Cena K 1.50.

Iz najnovejše Scotus Viatorove brošure odmeva trpek ton človeka, kateri se zastoni trudi, da bi nekaj rešil, kar se rešiti ne da; pa tudi človeka, kateremu se je najboljši nasvet in trud plačevalo z nizkotnim sumničanjem in hladnim odklanjanjem. Scotus Viator je došel kakor toliko Angležev pred leti na Avstrijsko-ogrsko, da bi študiral razmere v tej državi, osobito pa vzroke nenavadnega napredka madžarskega naroda. Bil je dober konstitucionalist in odločen prijatelj Madžarov, dočim je zrl na našo državno polovico s precejšnjim preziranjem. In študiral je pridno ogrske razmere, spoznaval na licu mesta stvari in osebe, ni se dal voditi nobenim predsodkom, preiskoval je, da bi našel resnico in je končno spoznal, da so vesti o razpadu monarhije, ki so razširjene na Ogrskem in izven njegovih mej, samo prazne bajke, ki nimajo ničesar resničnega na sebi. Spoznal je, da je istotako madžarsko viteštvo in da sloni moč Madžarov le na nasilju. V knjigi o bodočnosti avstro-ogrske monarhije je došel s svojimi opazovanji do istih zaključkov ko drugi njegovi rojaki. Na Ogrskem so mu bili zelo malo hvaležni za njegove nasvete, naj se ravna z vsemi narodi enako pravično; na Avstrijskem pa so radi poslušali njegov monarhiji naklonjen glas.

Scotus Viator ni obstal po prvih korakih temveč je preiskoval razmere dalje. V svoji veliki knjigi o narodnostnih razmerah na Ogrskem, doslej najobsežnejšem delu te vrste, je povedal Madžarom še tako bridke resnice, da so ga ponovno proglasili za podkupljenega žida, češkega ali slovaškega revolverskega žurnalista. Na Dunaju so pa vendar še nekaj dali na njega. Toda prišla je aneksija in odpor Anglije proti samolastnem kršenju berlinske pogodbe; Scotus Viator se ni obotavljal braniti domovino pred neopravičenimi in pod-

limi napadi dunajskega tiska. Svoje skušnje o poštenosti te žurnalistike je zbral v knjižici „Britische Politik und die Balkankrise.“

Pa tudi poslej ni umolknil. Z vso vstrajnostjo in žilavostjo škotskega plemena je študiral avstrijski problem naprej ne da bi se brigal za sumničanje in blatenje. Naravno, da je obstal pri sedaj najvažnejšem vprašanju v monarhiji, to je jugoslovanskem. Brez vsake strasti in strankarstva, mirno in z občudovanja vredno ljubeznijo do resnice, odkriva v zgoraj citirani knjižici ves cizem madžarskih oblastnikov in ravnodušnost Dunaja, ki podpira absolutistično vladno na Hrvatskem.

Vse one, ki imajo opravičeni interes na tem, da bi monarhija ne bila vedno pozorišče notranjih homatij, medsebojnih intrig, nasilja in tlačanja, temveč da bi bila na znotraj solidarna in na zunan silna, opozarja, da je vozle vseh teh prepornih vprašanj treba iskati na Hrvatskem. Tam se pomneju Scotusa Viatorja odloči, ali bo še nadalje država na srednji Donavi, katere eksistenca se mu zdi potrebna v interesu Evrope, ostala zvesta geslu „divide et impera“ in se stalno slabila — ali če bode končno videla svoje pravo poslanstvo v umirjenju narodov to in onstran Litve in se odločila za federalizem, po katerem bi bila izključena nadvlada privilegiranih Nemcev in Madžarov.

Na Hrvatskem se mora rešiti problem zedinjenja Hrvatov in Srbov v jeden narod, kar je nujno potrebno za bodoči razvoj balkanskih narodov. Vprašanje zedinjenja obeh narodov je zagledelj tako važno za monarhijo, ker je od njega odvisna bodočnost naših uspehov na Balkanu. Scotus Viator bi ne nasprotoval načrtu, da bi se srbohrvatski narod zjedini pod jednim žezlom — ali za to nikakor ne pripravlja tal podpiranje in gojenje gospodarskih ter verskih nasprotij na jugu, kakor to delajo sedanji predstavitelji državne politike.

Njegove obtožbe današnjega re-

žima na Hrvatskem so tem težje, čim bolj so opravičene. Saj nam dokaže, da je na Hrvatskem ustava od one dobe suspendirana, kar so si poskusili Hrvatv zasigurati v saboru temeljne državljanske pravice. Slika kruto postopanje absolutizma v tiskovnih zadevah, kršenje osebnih svobod, despotično odstavljajanje in premeščanje politično nemilih profesorjev, napredovanje madžarizacije pod zaščito Wekerlovega eksponenta, bana Raucha, gospodarsko oškodovanje Hrvatske v tako važnem vprašanju kot je bankovno!

Veleizdajniškemu procesu posvečuje posebno poglavje, v katerem našteje glavne zločine v tem justičnem nasilstvu, ki uprav v Angležu vzbujajo tem hujši gnjus. S svojega zvišenega stališča sodi tudi slovanske izjave o procesu. „Debate, ki so se o tej zadevi vršile v državnem zboru meseca maja, so sicer vzbudile mnogo razburjenja; toda sovražen ton večine govorov je vplival nekoliko odnjojuče. More se le obžalovati, da je celo slovanska tendenca govorov vodila do tega učinka. Kajti pretežna večina govornikov je to izrazito avstrijsko vprašanje presojala samo s slovanskega mesta tudi z avstrijskega stališča. To pa je stvari več škodovalo ko koristilo.“ Pisatelj pa odločno obsoja način, kako je sodišče proces vodilo in pa vzroke procesa.

Vendar so za nas najvažnejša njegova politična izvajanja: Dunaj si mora biti v svesti, da ne sme Madžarom dovoliti, da bi se polastili jadranskega primorja, kajti drugače ne zabrani obnove države Ludovika Velikega, ki pomeni uresničenje sanj madžarskega imperijalizma.

„Danes ima Dunaj končno priložnost, da popravi svoje prejšnje napake in si pridobi srbohrvatsko koalicijo. Morem le obžalovati, da dunajski krščanski socijalci ne moreje pojmiti pravi položaj Frankove stranke. Niti jedna hrvaška stranka ni brez napake, ali razloček med Frankovo stranko in srbohrvatsko koalicijo je kakor razloček med dnevom in nočjo: jedna (Fran-

kova) proglašja sovraštvo, druga zbližanje in pobratenje; jedna se trudi dvoje plemen razdvojiti, druga jih pomiriti in združiti. Stranka, ki podpira Raucha, se ne bori samo proti ustavi, temveč tudi proti novemu pokolenju, proti bodočnosti svoje očetnjave, proti vsem življenjem, katerih ideal je pobratenje in napredek, a ne reakcija in plemenski boj.“

In zopet govori iz njega sen o Veliki Avstriji, državi pomirjenih in srečno drug poleg drugega živečih narodov, sen, ki je znabiti krasen, a ki je znabiti ravno zaradi tega obsojen da ostane sen, ker so se ga lotili tako nezanesljivi in neznačajni ljudje brez vsakega smisla in volje za napredek in svobodo kakor so krščanski socijalci in njihovi podrepniki na Slovenskem in Hrvatskem. In končno, ali se vam ne zdi, da so naslednji stavki pri današnjih naših političnih razmerah le glas vprijočega v puščavi: Kdaj bode vendar Dunaj razumel in spoznal svoje imperijalistično poslanstvo, kdaj bode opustil staro svoje geslo „divide et impera“ in bode podpiral združenje in zenačenje srbohrvatskega naroda? Le s pomočjo Hrvatske in nemadžarskih narodnosti se bode Dunaju posrečilo očistiti Augijev hlev na Ogrskem in utrditi avstrijski vpliv na severnem Balkanu. Jugoslovanski problem zbližanja in zenačenja posameznih plemen je odločilen za vprašanje cele balkanske politike in od njegove rešitve je odvisna bodočnost habsburške monarhije.“

Politična kronika.

K položaju.

Sankcija nemških jezikovnih zakonov za Nižje Avstrijsko, Gornje Avstrijsko, Solnograško in Predarelsko se je že izvršila.

Slovanska jednota. — „Korresp. Centrum“ poroča dne 2. nov.: Prihodnja seja parlamentarne komisije v Slov. jednoti se ne bode vršila, kakor je bilo nameravano, jutri, temveč

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

„Ah ljubi Bog! Tak okrutnež, taka zver!“ so kričale ženske pomilujoč.

Moški so vso zadevo presojali bolj z objektivnega stališča.

„Enkrat jo bo gotovo še ubil!“ so menili.

Harmonikar je rekel s proroškim glasom:

„Z nožem jo bo zaklal, verjemite mi! Enkrat se bo naveličal tega tepeža ž njo, in napravil bo vsej stvari z enim mahom konec!..“

„Sedaj je že izpustil!“ je zašepetal Senka in skočil kvišku ter hitel kakor žoga nekam v stran. Koj nato je na-

daljeval svoje opazovanje iz nekega kota na dvorišču — saj je vedel, da se bo naenkrat prikazal Griška Orlov na dvorišču.

Večina gledalcev se je hitro odstranila, ker niso marali videti besnega čevljarja. Sedaj po končani bitki, je izgubil v njihovih očeh vsako zanimanje, in razven tega je bilo tudi precej nevarno, srečati ga v razburjenem razpoloženju.

Tako po navadi ni bilo na dvorišču razven Senke nobene žive duše, kadar je prišel Orlov iz svoje kleti. Težko sopeč, v raztrgani srajci, s kuštravimi lasmi in svežimi ranami na potnem, še popolnoma razburjenem obrazu, je zrl Griška Orlov s krvavimi očmi nezaupno po dvorišču. Z rokami na hrbtu je korakal počasi proti starim sanem, ki so ležale ob zidu drvavnice. Zdaj, zdaj je žvižgal predrzno pred se in gledal izzivajoče

okrog, kot da hoče vse prebivalce hiše Petunikova provocirati k boju. Nato se je vsedel na sani, si obrisal z ro-kavom kri in pot z lica ter obsedel nepremično in trdno. Temno je zrl proti umazanemu zidu hiše, katerega omet je bil odpadel in ki so ga nadomestovale umazane barve — pomočniki slikarja Sučkova so imeli namreč navado, da so brisali ob ta zid svoje čopiče.

Čevljar Orlov je bil star približno tridetlet let. Njegov temni, nervozni, fino oblikovani obraz so dičile male črne brčice, ki so se ostro dvigale nad polnimi rudečimi ustnicami. Nad velikim, močnim nosom so bili gosti obrvi skoraj skupaj zraščeni; črne, vedno nemirne žareče oči so zrle izpod njih. Kodrasti lasje, ki so mu spredaj nereditno viseli v čelo, so padali zadaj na rujav, močni vrat.

Orlov je bil srednje postave, ne-

koliko upognjen vsled svojega dela, mišičast in vročerknega temperamenta. Sedaj pa je sedel kakor v omotici na saneh in zrl je še vedno topo v pisano steno, pri čemur so njegova močna, rujava prsa globoko dihala.

Solnce je že zašlo, na dvorišču pa je bilo še jako soparno; dišalo je po oljnatih barvah, po smoli, zelju in gnjilobi. Iz oken obeh nadstropij so se slišale pesmi in kletve na dvorišče, semintje je pogledal kak pijanec izza omrežja svojega okna, škilil k Orlovu in izginil zopet s prezirljivim krototom.

Slikarji so prišli od dela; šli so mimo Orlova, ga pogledali od strani, si namežikali drug drugemu z očmi in glasno govorili v svojem narečju. Potem so se oddaljili — eden gre v kopalnišče, drugi v gostilno.

(Dalje prih.)

se bode sklicala pozneje. Sklenilo se bode nedvomno, da se Slov. jednota ne bode več pogajala z Bienertom in da se tudi ne bode udeležila kakih od Bienertih sklicanih konferenc. Sliši se, da hočejo sedaj posredovati kršč. socialci, ki ne marajo uradniškega ministerstva. Njihova akcija za rešitev Bienertovo pa se mora ponesrečiti na žilavem odporu Slov. jednote. Ako hočejo Bienertu žrtvovati in delovati za spremembo režima, potem jih bode Slovanska jednota rada vselej podpirala. — Glavno vprašanje pa je in ostane rešitev krize v češkem deželnem zboru.

Češki okrajni zastopi in občine pripravljajo veliko manifestacijo proti sankciji nemških jezikovnih zakonov. Praška občina bode v odgovor upeljala samočeško uradovanje tudi v prenešenem delokrogu.

Dr. Pattai, predsednik državne zbornice, je mnenja, da se začnejo v parlamentu že drugo polovico tega meseca posvetovanja.

Konferenca za delazmožnost češkega deželnega zbora hoče baje Bienertu pričeti že prihodnji teden. Kakšen smisel ima to početje vočigled razburjenju na Češkem zaradi nemških jezikovnih zakonov, ki kratijo češkemu narodu vse jezikovne pravice na Nižjem Avstrijskem, je težko umljivo.

Delovanje v državnozbornskih odsekih. Danes se konstituirajo sledeči odseki: ustavni, legitimacijski in davčni odsek, nadalje odsek za državnozborni poslovanje in za ujme. — Povrh tega prično danes delati pravosodni, železniški, zavarovalni in razdolževalni odsek ter narodno gospodarska in socialno politična komisija. Na Dunaju bode stalno pri delu polovica državnih poslancev.

Razpust državnega zbora. „Slovenec“ pravi, da bi bila najboljša rešitev sedanje krize razpust zbornice in nove volitve.

Profesor Glombinjski piše v „N. F. Presse“, da položaj v državnem zboru navzlic „vsem malo razveseljivim dogodkom“ ni tako brezupen. Dokaz za to je dejstvo, da se je odkazalo gladko odsekom toliko važnega dela in da ne zasledujejo nujni predlogi Slov. jednote nobenih obstrukcionističnih tendenc temveč kažejo odkrito stremljenje po pomirjenju. Češki listi mu odgovarjajo, da se z delom v odsekih pač ne bode moglo rešiti vlade. Pogajali pa se Čehi s to vlado in tudi s Poljaki, ki stoje v vladnem taboru, ne bodo.

O notranjepolitičnem položaju je govoril dr. Kramář minulo soboto v Železnem Brodu na Češkem. Izvajal je, da se naj češki narod ne boji boja z vlado in Nemci, katerega so mu sedaj vsilili; dejstvo je, da so se Čehi po vsakem takem boju le okrepili. Zato je naša dolžnost vstrajati, kajti vse to, kar se nam v boju zgodi, ne dosega onega, ki bode za nas zgubljeno, ako se ne borimo... Kajti danes je nemogoče proti Čehom vladati, — a če Čehi padejo, pade tudi avstrijsko slovanstvo. Koalicija z Nemci, ki je pri nas neobhodno potrebna, ker nimajo ne Nemci ne Slovani politične večine, se ne more izvršiti brez trdnega, pravičnega, skupnega programa. A misliti na koalicijo bode šele tedaj mogoče, ko prenehajo Nemci z obstrukcijo v češkem dež. zboru in ko prenehajo v Berlinu diktirati, da mora Avstrija gospodovati nemška manjšina... Za sedaj je pri nas možno le uradniško ministerstvo. Konečno je govornik Poljakom očital, da podpirajo vladno protislovansko politiko.

Dr. Schreiner. Sedaj priznavajo tudi že nemški listi, da bode

moral dr. Schreiner odstopiti, ker se nasprotje med njim in nemškimi poslanci ne da več poravnati.

o André Chéradame o Slovanih v Srednji Evropi. V angleški reviji „Quarterly Review“ je objavil znani francoski publicist članek, v katerem govori o averziji, ki jo občuti 25 milijonov Slovanov v avstro-ogrski monarhiji proti zvezi z Nemčijo, koja averzijo pa občuti istotako 7 milijonov Slovanov v Srbiji, Bolgarski in Črni Gori. — Teh več ko 30 milijonov Slovanov, ogroženih od Nemcev, je zdaj več manj simpatiziralo z državami v tripleententi, ker čutijo, da so njihovi politični interesi in želje identični z željami teh držav. To je pisatelju jako važen moment za tripleentento in označuje ga kot bodoči magnetski pol v Evropi. Ker pa Nemci delajo vse mogoče, da bi držali Slovane na nizki stopinji izobrazbe in političnih pravic, je dolžnost držav tripleentente, da dvigajo v avstro-ogrskih Slovanih zaupanje v Anglijo in Francosko. Pri tem lahko računajo tudi na simpatijo Rusije. Nadalje morajo te države gledati, da se srednja Evropa, osobito pa Balkan, z vsemi mogočimi sredstvi preobrazi. To se bo doseglo s tem, da se čim najbolj upliva na politično zrelost srednjeevropskih Slovanov. Sestaviti je treba v to svrhu poseben odbor poznavalcev srednjeevropskih razmer in francoskih, angleških in ruskih politikov, ki bodo vsak v svoji državi delovali v tem smislu. Ta odbor bi moral imeti direktne zveze s slovanskimi politiki v Avstro-Ogrski in na Balkanu. — Chéradame je prepričan, da bi Slovani v naši državi in na Balkanu bili veseli, ko bi vedeli, da imajo zaščitnike v Londonu, Parizu in Petrogradu.

Drobne politične novice.

Črnogorski knez je dal izgnati iz Cetinja poročevalca zagrebskega „Obzora“ Popoviča, ker je na sumu, da „špijonira“ za srbsko vlado in da je „veleizdajalec“. Nikitu so neprijetna — resnična poročila.

„Principijelno“ sporazumljenje. Iz Dunaja poročajo, da je došlo med sekc. načelnikom Schonko in madžarskim drž. tajnikom Szterenyjem do „principijelnega“ sporazumljenja. Da bi se drž. poslanci alpskih dežel ne kregali, si hoče pridržati vlada pravico, da bi se novi tarifi reducirali kakor hitro bi se finančni položaj družbe zboljšal. — Ker pa poslanci vedo, da se finančni položaj denarja lačnih židov ne bode nikoli zboljšal, bodo storili gotovo navzlic „principijelnemu“ porazumu, ki bi prinesel faktično zvišanje tarifov, svoje korake.

Ogrski ministerski svet bode imel v četrtek sejo. Konstatiralo se bode, da ministerstvo Wekerle ni moglo doseči rešitve krize.

Železniška zveza Donava-Jadransko morje. V Skopje je došlo več francoskih inženirjev, ki študirajo novo železnično progo Donava-Jadransko morje.

Abesinski kralj Menelik, ki je že dalje časa bolan, leži po poročilu Agence Havas v agoniji.

Typaldosov upor na Grškem. Da bi ljudi pomirili, še vedno love Typaldosa po deželi. V resnici pa je poročnik skrit v Atenah in si ga vlada ne upa zapreti.

Delovni svet ima 8. novembra v trgovinskem ministerstvu svoj 26. občni zbor. Na dnevnem redu so rudniške zadeve, prepoved nočnega dela ženam in otrokom v tovarnah, obrtne zadeve in dr.

Na shodu za 2. češko vseučilišče minulo nedeljo v Pragi so govorili tudi slov. akademiki, ki so se proglasili solidarnimi s češkimi tova-

riši in objednem zahtevali ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Občni zbor zveze avstrijskih nemških trgovcev, ki se je vršil minuli ponedeljek, je zahteval reformo pokrajinskega zakona za zasebne uradnike in uslužbence. Sedanji zakon izkazuje namreč mnogo nejasnosti in pomanjkljivosti.

Dnevna kronika.

a Plemstvo je podelil cesar predsedniku najvišjega sodišča dr. Ign. Ruberju. Ruber je bil na svoje sedanje mesto poklican 30. jul. 1907 za ranjkim Steinbachom.

a Boj za severni tečaj. V Hamiltonu v Severni Ameriki je govoril dr. Cook pred občinstvom in je trdil, da bo voditelj, ki ga je spremljal na hrib Mac Kinleya, potrdil, da je bil na tečaju. Tu ga je voditelj nenadoma prekinil, njegov bivši spremljevalec in je rekel, da na omenjenem hribu sploh nista. Ogorčeno ljudstvo je po teh besedah Cooka nagnalo.

a Bleriot v Opatiji. Hrvatski listi poročajo, da pride francoski aviatik Bleriot mesca januarja v Opatijo, kjer se bo produciral s svojim aeroplanom in bo preletel iz Opatije čez morje na hrvatsko obalo.

a Poslanske dijete. Večina držav plačuje svojim poslancem odškodnino. Državni poslanci v Avstriji imajo 20 K na dan, kadar je parlament odprt, dočim imajo v ogrski zbornici poslanci 4800 K letne plače in stanarine 1000 kron. V nemškem državnem zboru imajo poslanci 3000 mark na leto, a se odtegne vsakemu 20 mark od seje, ki se je ne udeleži. Francoski poslanci dobivajo 15.000 frankov na leto, belgijski pa samo 4000, kakor tudi nizozemski samo 4000 kron. V Švici dobiva poslanec 20 K na dan; če ni prisoten, ničesar. Švedski poslanci dobivajo letno 1600 K, a norveški dnevno 16 kron. V Rusiji imajo člani državne dume 16 rubljev na dan, a Japonska plača svojim poslancem 2000 jenov, okoli 5000 K na leto. Najbolje so plačani člani ameriškega kongresa v Washingtonu, ki dobivajo letno po 37.000 kron in 600 K za pisarniške potrebščine. Člani spodnje zbornice na Angleškem, poslanci italijanske zbornice in španske cortes ne dobivajo nikake odškodnine. — Znatna je tudi razlika med plačami predsednikov zbornic. Predsednik avstrijskega parlamenta dobiva 40 K na dan, a predsednik ogrske zbornice poleg navadne poslanske plače še 24.000 kron letno. Predsednik francoske zbornice ima večje dohodke; poleg plače 15.000 frankov kot poslanec ima še 72.000 frankov kot odškodnino za reprezentativne stroške ter na razpolago sijajno stanovanje v palači Bonibon. Predsednik dol. zbornice ima 120.000 kron na leto plače in enkrat 12.000 kron da si uredi stanovanje v palači Westminster. Ko odstopi ima 96.000 kron pokojnine na leto. Predsednik ameriškega kongresa dobiva plače 60.000 kron letno dočim predsednik nemške državne zbornice ne dobiva posebne plače, a ima na razpolago lepo stanovanje. Na Angleškem ne uživajo poslanci nikakih olajšav, dočim potujejo v drugih državah poslanci po železnicaх brezplačno.

a V pokoj je stopil gardni cesarjev stražni mojster Jernej pl. Andrejka-Livnogradski, ki je spisal dve knjigi „Slovenski fantje v Bosni“.

a Milijonsko darilo Osrednji Matici Šolski. Do 28. m. m. se je nabralo K 156.505'30. Pri Čehih gre stvar nekoliko bolj naglo ko pri nas.

a Na Hrvatskem zabranjuje vlada, kakor znano, koaliciji vsako javno zborovanje. Zato so zadnji čas posamezni člani koalicije začeli sklicovati zaupne sestanke. A tudi te vlada zabranjuje, češ da mora v smislu zakona sklicatelj vsakega udeleženca osebno poznati. Krasno si znajo razlagati banske kreature na Hrvatskem zakon v svoj prilog. Onemogočiti hočejo tako delo koalijskih strank, zrušiti zaupanje naroda v koalicijo in do prihodnjih volitev pripraviti tla madžarskim in frankovsko-klerikalnim kandidatom. Upamo, da se jim to ne posreči!

a Križarko „Admiral Spaun“ so spustili 30. oktobra v morje v puljskem pristanišču.

a Nov smodnik na Francozkem. Francozka artilerijska uprava bode delala novovrsten smodnik, ki bode imel mnogo prednosti pred dosedajnim. On je veliko bolj trpežen in se lažje zoperstavlja vlažnosti, vročini in svetlobi.

a Nemški Schulverein bo imel, kakor poročajo nemški časopisi, letos brez Roseggerjeve zbirke nad 1 milijon kron dohodkov.

a V nemške šole v Pragi se je vpisalo letos 2153 otrok (lani 2307!!).

a Uspeh hrvatske operete na Dunaju. V „Volkstheateru“ na Dunaju so igrali v soboto opereto hrvatskega skladatelja Albinija „Baron Trenk“. Gledališče je bilo nabito polno. Navzoča sta bila nadvojvoda Leopold Salvator in žena nadvojvodinja Blanca. Opereta je dosegla sijajen uspeh pri občinstvu, a tudi nemška kritika, ki sicer skuša uspeh zmanjšati, mora priznati Albiniju velik dar. Pravično in navdušeno piše o predstavi „Neues Wiener Tagblatt“.

Štajerske novice.

z Mladinski shod v Središču. — (Konec.) Nato je govoril brat dr. Vlad. Serbec o Sokolstvu. Z ljubeznjivim glasom in poljudno besedo je razlagal važnost telovadbe, pomen stroge discipline, bratstvo, enakopravnost, edinstvo, značaj, treznost, ljubezen do svojega jezika in lastne grude, podal zgodovinsko sliko o Sokolstvu, omenjal Čehe in njihovo Sokolstvo, ki šteje do danes 63.000 članov, kojemu ima celi narod zahvaliti, da je postal to, kar je danes. H koncu je omenjal, s kako laskavimi besedami se nas spominjajo „orli“ ali „čuki“ v svojem časopisju, kar pa je le dokaz, kako dobro izpolnjuje Sokolstvo svojo zadačo. Gromovito klicanje „Na zdar“ in ploskanje je spremljalo in končalo to res temeljito in poučno predavanje. Sledil je razgovor, ki je razbistril položaj in temeljito prebrskal in nadelal tla bodočemu „Sokolu“ za Središče in okolico. S krepko in navduševalno besedo so vmes posegali bratje dr. Chloupek, Čulek, Sagaj, Oset, Šalamon — in h koncu je bila ena sodba: „Sokola“ moramo imeti. Ko je še brat Čulek omenil in razložil posameznosti za ustanovitev „Sokola“, je predlagal sledeči pripravljalni odbor, ki se je z vzklikom sprejel: predsednik Dogša Srečko, Središče; namestnik Raušl Ivan, župan obriški; tajnik Dogša Stanko, Grabe; blagajnik Kočevar Fr., Središče; odborniki za Središče: Praprotnik Mato, Horvat Srečko, Bauman Jakop; za Obriž: Šala Franc in Bedjanič Andraž; za Bolfenk: Košar Robert in Zabavnik Franjo ml. — Pri slučajnostih je še omenjal brat Stajniko iz Ljutomera kmetijsko knjigovodstvo in izjavil, da hoče prirediti v zimskem času o tem tridnevni tečaj, kar se je po kratkem razgovoru hvaležno sprejelo. — To bode eno prvih del mladinske organizacije, kojega blagodejni sadovi gotovo ne bodo izostali.

H koncu je še spregovorilo par govornikov, izmed kojih omenjamo posebno g. Čuleka na svoje rojake in navduševal mladino za delo in napredek.

Tako se je zvršil v Središču zopet dan, ki je pokazal, s kako krepko silo hoče napredna misel svoje plačilo: napredku mladino — mladini napredek! Zato pa naj prodere naše lepe slovenske livade in loge jeden klic: naprej, mladina!

Shodu sta došli tudi sledeči brzojavki:

Černovice: Iz daljnega izhoda Vam kličem: „Naprej do svobode in zmage!“ — Zadrževac.

Rajhenburg: V duhu z Vami! Živela napredna mladina! — Senica, Kunej, Oset.

d Narodnost klerikalcev. Pri stavbi ljudske šole v Št. Jurju ob J. ž.

je dobil delo železne ograje, ki bo stala nad 6000 K, nemški (?) ključavničarski mojster Kossar iz Celja, čeprav se je g. Rebek ponudil, da prevzame delo za isto ceno. Marsikaj še bomo povedali slov. davkoplačevalcem, kar ne bo preveč hvalilo našega velikega Slovenca dr. Povaleja, v postranski lastnosti zagrizenega klerikalca, ki je načelnik krajnega šolskega sveta. Da Scarnetti kot klerikalna korifeja ne ve, da imamo slovenske obrtnike, to pojмимо. G. Žgank, ali Vam je konzumov žganec tako običaj v grlu, da ne morete niti besedice več ziniti?! Povejte vendar svojim predragim ovčicam trdnega „katoliškega“ prepričanja nekaj tistih nauk o narodnosti, ki ste jih včasih tako radi dajali nam naprednjakom.

z „Südmarkin“ shod za ujme. „Südmark“ je ustanovila poseben sklad za podporo po ujmah. Ako bode odslej kje pobila toča, poplavlila voda ali napravil ogenj veliko škode, pa bo prihitela „Südmarka“ na pomoč. Seveda se smejo enake nesreče dogoditi samo v nemškutarskih občinah, trgih in mestih; tam se potem razdeli denar med premožne nemškutarje, tuintam dobi kak vinar uboga kupljena slovenska duša. A slovenskim kmetom se potem pripoveduje čudovite storije o nemški darežljivosti — in ti jih žal prepogosto verjamejo, ne da bi dobili le jeden sam knof. S tem skladom pa zasleduje „Südmark“ še jeden namen: služi ji pred fiskusom za izgovor, da dobi dovoljenje za davka proste loterije, seveda v „dobrodelne“ namene. Letos se je zopet napravila enaka loterija z velikim dobičkom za — pomemčevalne in politične društvene tendence. Mi proti taki goljufigi in zlorabi drž. zakonov najodločnejše protestiramo in želimo, da se vendar enkrat o tem spregovori na odločujočih mestih.

z Nekaj se zopet plete, ker potovalni učitelji nemškega šulferajna, izlasti dr. Baum, lazijo zopet intenzivno po Slovenskem Štajerskem. Nedavno je bil v Konjicah, od tam je šel v Vitanje, sedaj je v Vojniku in Laškem trgu in kje bomo slišali, da bode jutri? Nemara Nemci že zopet iščejo kak kraj, kjer bi pomagali z Roseggerjevimi fondom „ogroženim bratom“.

d Samostanska šola v Št. Petru niže Maribora je praznovala dne 31. oktobra 40 letnico svojega obstanka. Svoje poročilo o slavlju konča „Slovenec“ s temi le besedami: „Brez šolskih sester bi se pač Sv. Peter ne bil nikoli vzdržal tako veren in naroden, kakor je še sedaj kljub nevarnostim bližnjega mesta. Kdo bi poznal naš kraj, ko bi ne imele šolske sestre svojega izbornega zavoda, kjer vzgojujejo dekleta iz raznih krajev Štajerskega, Kranjskega, Hrvaškega, Slavonije, Ogrske in celo iz Albanije!“ — Kaka omejena duša je pa pisala to? Šola v Št. Petru je vendar nemška! In pri takem konglomeratu, ki ga nanesel kalna klerikalna struja od povsod na kup, bi naj bila možna prava narodna vzgoja, ko je včasih zastopanih po — pet rodov. Vsakemu se noče in ne more ustreči, nam pa ne sme. Kaka je pa „vera“, kdo bi vedel to?

d Nemški akademiki si izmislijo vedno kaj novega in genialnega. Celjani se še gotovo spominjajo, kako so ti gospodje pri svojem zadnjem obisku med drugim vozili tudi do nezvesti pijanega tovariša po mestu na malem vozičku in trdili, da vozijo prasca. Sedaj se že nočejo več tako degradirati a vozijo se vseeno radi — zastonj: V noči na nedeljo je stal pred kavarno v Jakominigasse 87 v Gradcu fijakerski dvovprežni voz podjetnika Kaufmanna za trenutekbrez nadzorstva. Kar se spravijo vanj trije dijaki

in v divjem diru so podili uboge konje po ulicah do Ferdinandovega mosta, kjer se je strlo zadnje kolo pri vozu. Mesto da bi ti divjaki bili vsaj nvideli sedaj svojo nepremišljenost, so jo popihali in požarniki so spravili spehane konje in potrti voz na varno. Bodočim kulturonoscem toplo privoščimo, da jih skoro najde policija.

d Nemški veleizdajniki na Dunaju. Prepozno smo dobili za včerajšnji list sledeče poročilo: V koncertni dvorani Salvatorjeve kleti na Dunaju so se pripetile 1. zvečer ob navzočnosti več sto ljudi in večjega števila vojaštva velike protiaustrijske demonstracije. Godba je igrala proslulo pesem „Die Wacht am Rhein“. Občinstvo jo je pelo stoje in ploskalo kot divje. Navzoči prostovoljci so peli to pesem slavnostno. Držali so z desno roko za orožje, kakor to store dijaki, če nastopajo v viksu. Demonstracija je zavzela take dimenzije, da si koncertni kapelnik ni vedel drugače pomagati, kot da je za „Wacht am Rhein“ intoniral cesarsko pesem. Zdajci je izbruhnila še veliko pomembnejša demonstracija. Ob navzočnosti vojaštva in v družbi z drugim občinstvom so peli burši: „Deutschland, Deutschland über alles...“ Policijskega nadzorstva pri koncertu ni bilo. Burši so po svojem veleizdajskem činu pobegnili iz dvorane. Nemško časopisje o tem molči. Policija se trudi, da dogodek zakrije. Sedaj se človeku nehote pojavi misel, ali je to na Avstrijskem res že mogoče? Na Hrvatskem so zapirali nedolžne ljudi, ki jim niso mogli nič ali pa zelo malo dokazati; a vendar so jih drakonsko kaznovali. Tu pa očita veleizdaja in javno, glasno priznanje, da ne marajo Nemci več za Avstrijo, a lahko se skoro reče, da se jim ne bode nič zgodilo. To je paralela, a kako nejednaka! Poznamo avstrijsko vladno, čutimo njeno krivico in vidimo njene uspehe. Sedaj lahko pokaže, ali je že res čisto pruska dekla. Če se po tem dogodku ne bode vzdramila, je čisto prav, da se take nezaslišnosti gode!

d Iz poštne službe. Pomaknjeni so v višji plačilni razred sledeči poštni poduradniki: Anton Scherak v Celju, Anton Mussger v Radgoni, Simon Krauser na Ptaju, Karl Bucher, Josip Gustinčič, Ivan Samide, Ivan Ješ, Jos. Klug, Josip Murschetz, Jakob Vodopivec, Matevž Bole, Prokop Kylianek Aleksander Tscherner, Nikolaj Bojczko in Franc Brandstätter v Mariboru. V pokoj je pa stopil poduradnik Anton Kump v Mariboru.

d Lov na volilce se vrši v Mariboru v vedno večjem obsegu, čimbolj se bližajo občinske volitve. Mestni očetje so si zelo v strahu, da izgubijo 3. razred in zato se zbirajo pri sejah in snujejo načrte, kako bi bilo možno čim več volilcev speljati na led, ali pa dobiti pooblastil. Slovenci, pozor!

z Pri snajenju puške ponesrečil. Neki 46 let stari mizar v Rogatcu je 1. novembra snajil svojo puško. Pri tem se je pa puška izprožila in naboj je zadell mizarja v desno stegno.

z Iz Marenberga. Včeraj jutro je tu umrla soproga deželnega poslanca in župana, J. Langer, v 48. letu svoje dobe.

z Sladkorna cena. Ker ni došlo do velikega kartela tovarn za sladkor, je znižal odbor združenih avstr. sladkornih čistilnic ceno sladkorja za 2 K 25 v pri met. stotu.

z Šest parov volov je zgorelo z graščinskim blevom v Jurklostru. O požaru smo že poročali. Hlev je last nekega trgovca iz Reke.

z Na nemški šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je začel danes pouk. V vseh treh razredih je 180 otrok; seveda prvih nemških učencev ni.

d Zabavni večer, ki ga priredi Ciril-Metodova podružnica za Gaberje in okolico v nedeljo, dne 7. t. mes., v „Skalni kleti“ bode nudil, kakor je po pripravi sklepati, mnogo užitka. Opozarjamo na to prireditve ter priporočamo mlado podružnico naklonjenosti celjskega občinstva.

z Goreč železniški voz. V nedeljo po noči proti ednajsti uri se je vnel na celjski postaji eden voz drugega razreda, ker so bile postale osi žareče. Dasi je vagon plamteče gorel, se je vendar posrečilo ogenj kmalu pogasiti.

z Žrebčarne na Štajerskem. Država je kupila graščine Rače, Drauhof in Wartenheim za 1.200.000 K. Pridobiti še misli Frajštajn in Pragersko, da uredi državne žrebčarne. Te bi bile velikega pomena za konjerejo na Dravskem polju in drugod.

z Nobel parček tvorita 21 letni Al. Lah, odpuščeni strežnik v deželni blaznici v Ljubljani in tatica Marija Novak iz ptujskega okraja. Fanta so prijeli v Ljubljani, ker je tožen radi nasilja, dekle so pa poslali domu v ptujski okraj.

z Volilni shod. V Mariboru se vrši v petek 5. novembra v telovadnici dekliške šole (nemška hranilnica) javen nemški volilni shod za občinske volitve. Župan dr. Schmiderer bo poročal o delu obč. odbora v pretečeni dobi. — Socijalisti se živahno pripravljajo za volitve. Kaj store Slovenci, še ni znano.

z Cena sadja v Gradcu. Na 2. graškem sadnem sejmu, ki se vrši od včeraj v mestnem skladišču, se plačuje slabše sadje po 28 do 40 vin., fino namizno sadje od 40 do 80 vin. kg. Na prodaj je mnogo jabolk in hrušk, pa tudi grozdje se še dobi.

z Pomiloščenje. Posestnik Anton Hirschmann iz Lembacha je bil z dvema streloma ubil svojo ženo, vsled česar ga je porota obsodila na smrt na vislicah. Sedaj je pa cesar ta sklep razveljavil in najvišje sodišče je Hirschmannu znižalo kazen na 20 let ječe.

Primorske novice.

d Goriška trgovska zbornica je v petek 29. m. m. izvolila v deželni zbor laška liberalca Venuttija in dr. Pettarinija.

z V Piranu je izvoljen za župana namesto nedavno umrlega dr. Bubba dr. Almerigo Ventrella.

z Električno železnico med Piranom in Portorose so otvorili za javni promet. Vožnja od Pirana do Portorose traja 15 minut, do kolodvora pa 25 minut. Za sedaj je določenih 18 voženj dnevno, v letnih mesecih se pa te podvoje.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Dunajske novice.

v Dunaj, 3. novembra. Koliko važnost polaga predsedstvo državne zbornice na sklepčnost danes in jutri sklicanih odsekov, kaže to, da je pisarna izdala 600 kron za brzojavne pozive posameznih poslancev k sejam. (To poročilo ne stavi ravno državnozbor. poslancev v najboljšo luč, ker kaže da je med njimi prebito malo čuta za izpolnjevanje poslanskih dolžnosti. Op. nr.)

Praške novice.

v Praga, 3. nov. Kako objestni in predrzni so postali Nemci vsled sankcije nemških jezikovnih zakonov, kaže naslednje poročilo „Prager Tagblatta“: V dobro poučenih krogih ne verjamejo, da bi se presledek v parlamentarnem delu porabil za nova pogajanja glede češkega deželnega zbora. Mislijo mari-

več, da bode Bienenrth čakal, da se bodo Čehi sami prišli pogajati in da bodo zadovoljno dali poročstvo za mirno delo v češkem deželnem zboru. (Kdo ga pa ovira drugi kot obstruirajoči Nemci?) Sankcija nemških obrambnih zakonov je znova dokazala, da uživa Bienenrth v kljub temu, da gane marajo ne Čehine Madžari, zaupanje krone!

v Praga, 3. nov. „Pravo lidu“ naznanja veliko socijalistično manifestacijo o zadevi sankcije nemških jezikovnih zakonov. — „Venkov“ pravi, da bodo dali Čehi vladi že pri finančnih predlogih primeren odgovor. — „Den“ izjavlja: Mislimo, da je češki narod že prebil slabše čase. Tudi češka manjšina na Dunaju jih bode prebolela. Razvoju te manjšine moramo odslej posvečati večjo pozornost. Vsak jaki napad nas je le vzbudil iz spanja. O taktiki čeških poslancev vbodoče pa bode odločil shod čeških državnih in deželnih poslancev, ki se vrši danes ob 3. uri pop. v staromestnem rotovžu.

v Praga, 3. nov. Češki listi dementirajo vest, da bi se razpustili uradniki češkega ministerstva. Ti ostanejo skupaj, da počakajo novega šefa.

„Zarota“ v Črni gori.

e Cetinje, 3. nov. „Glas Crnogorca“ poziva vse častnike in akademike, ki so obdolženi, da so se udeležili zarote Djinovičeve proti knezu, da se odzovejo. Inače bodo v odsotnosti obsojeni.

Nemiri na Grškem.

o Atene, 3. nov. Pobeglih častnikov še niso ujeli. Zbežal je včeraj tudi neki državni poslanec, ki je zapleten v zaroto.

o Atene, 3. nov. Položaj je bolj zamotan kot kedaj poprej. Govori se, da kralj ni zadovoljen s tem, da so priplule v luko Pirej angleške in ruske vojne ladije, ker upa, da se bode dalo doseči pomirenje tudi brez vmešavanja tujih držav. Med mlajšimi in starejšimi mornariškimi častniki je nastal hud razpor. Mlajši vztrajajo pri tem, da odlože svoje šarže, ako se ne odpravijo nekateri starejši častniki. Oboji se trudijo pridobiti zase vojaško zvezo. Zbornica bode v kratkem prekinila zasedanje.

Različne vesti.

o Rim, 3. nov. — Ruska carica se pride zdraviti v Italijo. Kralj ji bode prepustil enega svojih gradov ob morskem obrežju.

o Milan, 3. nov. Poskusni zleti vojaškega vodljivega zrakoplova so izvrstno uspeli. Vlada jih namerava zgraditi več in dati vojni mornarici na razpolago.

Tržne cene.

2. novembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke.

Tendenco dunajskega trga je bila medleja kakor doslej, zlasti, ker je manjkalo konzuma in se radi tega trgovina ni razvila. Pšenica in rž ste bili 5 do 10 vin ceneji, dočim so bile koruzne in ovsene cene precej neizpremenjene.

Sladkor. Praga: sur. sladkor prompt K —, nova kampanja K 26'80. Tendenco medla. Vreme: kalno.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin. mlade težke 146 do 147 vin., mlade, srednje 146 do 148 v, mlade, lahke 145—146 vin. zaloga 23.448 komadov. Prignano 839 komadov, odgnano 1024. Ostalo torej 23.303 komadov. Tendenco živahna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'01, pšenica za oktober K 11'63, rž za april K 10'11, oves za april K 6'58, koruza za maj K 6'80, ogrščica za avgust K —.

Pšeničnih ponudb zmerno, veselje kupiti tudi zmerno, tendenco medla. — Efektivna pšenica 5—10 vin., drugo 5 vin. ceneje. Vreme: nebo zastrto.

Društvene vesti.

o Bralno društvo v Laškem trgu nprizori v nedeljo, dne 7. listopada t. l. v prostorih „Pivnice § 11“ „Moč uniforme“, burko s petjem v treh dejanjih, spisal Jak. Štoka, vglazbil H. O. Vogrič. Pevske točke spremlja na glasovirju g. Franc Drolc. Po predstavi je poleg drugih točk na sporedu tudi srečolov. — Vstopnina: Sedeži 1. in 2. vrste 120 K, 3. in 4. vrste 1 K, 5. in 6. vrste 80 vin., ostale vrste 60 vin.; stojšče 30 vin. Blagajna se odpre ob pol 4. uri popoldne. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne.

o Slov. akad. društvo „Adrija“ v Pragi je izvolilo na občnem zboru dne 27. vinotoka svoj odbor tako-le: tehn. Janko Mačkovšek, predsednik; med. Brunon Weixel, podpredsednik; tehn. Gustav Dežela, blagajnik; tehn. Ivan Zorman, knjižničar; tehn. Anton Ozvald, gospodar; tehn. Jože Jelenec, časnikar; tehn. Drago Leskovšek in tehn. Fran Zelenko, namestnika; med. Ivan Jurčko in pravnik Fran Šemrov, preglednika.

v „Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu“ naznanja, da se vrši v sredo dne 3. listop. v gostilni „Pšeničnik“ Klosterwiesgasse I. izredni občni zbor, združen s prvoletniškim večerom. Začetek ob pol osmih zvečer. Slovanski gostje dobrodošli!

v Slovensko akademsko društvo „Slovenija na Dunaju. Dne 29. oktobra t. l. se je izvolil za 82. tečaj ak. društva „Slovenija“ sledeči odbor: Predsednik: T. Fran Ks. Zavrnik, stud. vet. Podpredsednik: T. Ivan Sajovic, stud. iur. Tajnik: T. Stanko Novak, stud. iur. Blagajnik: T. Stanko Stor, stud. iur. Knjižničar: T. France Albrecht, stud. iur. Arhivar: T. Danilo Kordan, stud. iur. Gospodar: T. Joško Tavčar, stud. med. Namestniška mesta so začasno prazna. Pregledniki: Tt. Vekoslav Zalogar, stud. med. Tone Debeljak, stud. phil. Rudolf Perhace, stud. phil.

Listnica uredništva.

G. J. V., Maribor: Dopisa o Studencih nismo objavili, ker se je od druge strani izrecno želelo, da se naj radi taktike izpusti, kar je res umestno. Pozdrav!

Srednja nova hiša

se da takoj v najem ali se pa tudi proda. — Več pove lastnik hiše J. Skočir v Čretu pri Celju. 89 3-1

Edina narodna trgovina s čevlji

Štefan Strašek v Celju

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev in galoš za dame in gospode, kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. — Velika izber čevljev za zimsko sezono. — Vse po najnižjih cenah. — Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 85 4-1

Dve lepi

kobili

4 leta stari, rjavi; zelenko (Eisenschimmel), 15 1/2 pesti visok; bela kobila (šimla) breja; vse brez vsake napake, za vsako rabo sposobne, proda poceni **trgovec Wagner v Šmarju pri Jelšah.** 528 3-1

Kontoarista-Slovenca

mlajšega, veselega delavca, z lepim, brzim rokopisom se sprejme v tovarni živil v Pragi. Trgovska šola ni potrebna. Mesečna mezda 120 K. Potnina v Prago se sprejetemu vrne. Ponudbe z opisi spričeval in s fotografijo (ki se vrne) se naj pošljejo pod „38448956“ poste restante Praga VIII. — Poštni urad Praga 22. 520 3-1

Prva štajerska trsničarska zadruga (pošta Juršinci pri Ptuj) ima **naprodaj**

cepljene trte

najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah. Letos so znižane cene. Ceniki so brezplačno na razpolago. 519 6-2

2000—3000 kom.

snaznih in koničastih
6—8 metrov dolgih

hmeljskih drogov

je za oddati franko postaja Brežice. — Ponudbe sprejema **oskrbnništvo Ignacija grofa Attems v Brežicah.** 521

Steckenpferd-

101 40-36

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril

odvetniško pisarno

v Celju, na Bismarkovem (prej Kolodvorskem) trgu, Kolodvorske ul. št. 8.

Dr. Vekoslav Kukovec
odvetnik v Celju.

Poštne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
*** obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del kakor stopnice, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
ltd. iz različnih kamnov in
*** cementa. ***

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
*** kamnov ltd. ***

Brušenje, puliranje in
struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijentov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
*** (raker). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
*** cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
*** lvanje napisov v iste. ***